

יְרוּשָׁלַם קָרְתָא קְדִישָׁא, וְוִי לְעַמָּא, דְּכָל טְבָאן אֱלִין
 אֲבָדִין, רַבְרָבָן גִּיבְרִין מְמַנָּן אֲזַעֲרוּ דִּיּוֹקְנֵייהוּ, עַל דָּא
 בְּכוּ חֲבַרְיָיא. אָמְרוּ, וְוִי רַבִּי, כִּד תַּסְתַּלַּק מִן עַלְמָא,
 מָאן יִגְלָה רִזִּין סְתִימִין עֲמִיקוֹן בְּאֱלִין, דְּלֹא אֲשַׁתְּמַעוּ
 מִן יוֹמָא דְשְׁלֹמָה מַלְכָּא, וְעַד הַשְּׁתָּא. וְזַפְּאָה דְרָא
 דְשִׁמְעִין מְלִין אֱלִין, וְזַפְּאָה דְרָא דְאֵנְתָּ בְּגִיּוּיָתָּ, וְוִי
 לְדָרָא דִישְׁתַּאֲרוֹן יִתְמִין מִנְדָּ.

רעיא מהימנא

פְּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח בְּמִרְחַבֵי
 רְקִיעַ. וְשֹׁבַע רְקִיעֵין אֵינּוֹן: וִילּוֹן. רְקִיעַ. שְׁחָקִים. זְבוּל. מְעוֹן.
 מְכוּן. עֲרָבוֹת. שְׁחָקִים. דְּבַהוֹן רִיחִים דְּטוֹחַנִים מִן לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד
 לְבָא. וְאֵינּוֹן אֲקָרוּן שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שְׁמוֹת ל) וְשִׁחְקָתָּ מִמְּנָה הֲדַק,
 וְאֵינּוֹן נִצַּח וְהוֹד, עַל־יֵהוּ אֲתַמַּר (יִשְׁעִיה מַה) וְשְׁחָקִים יִזְלוּ צָדֵק, דְּאֵיחֵי
 שְׂכִינְתָּא תַתָּא.

לשון הקודש

רַעֲיָא מְהִימְנָא

פְּתַח הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן וְאָמַר, וְהָרִי פְּתוּב
 וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח בְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְשֹׁבַע
 רְקִיעֵים הֵם: וִילּוֹן, רְקִיעַ. שְׁחָקִים, זְבוּל. מְעוֹן.
 מְכוּן. עֲרָבוֹת. שְׁחָקִים. שְׂבָהֵם רִיחִים שְׁמוֹחַנִים
 מִן לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא. וְאֵלוּ נִקְרְאוּם
 שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שְׁמוֹת ל) וְשִׁחְקָתָּ מִמְּנָה הֲדַק.
 וְאֵלוּ נִצַּח וְהוֹד, עַל־יָהֵם נְאֻמַר (יִשְׁעִיה מַה)
 וְשְׁחָקִים יִזְלוּ צָדֵק, שְׁהִיא שְׂכִינְתָּא תַחְתּוֹנָתָּ.

וְאָמַר, אֵוִי יְרוּשָׁלַם עִיר קְדוּשָׁה! אֵוִי לְעָם
 שְׁכַל טוֹבוֹת אֵלוּ אֲבָדוּ שְׁרִים גְּבוּרִים מְמַנִּים
 הַקְּטִינוּ דְמוֹתָם. עַל זֶה בּוֹכִים הַחֲבֵרִים.
 אָמְרוּ, אֵוִי רַבִּי! כַּאֲשֶׁר תַּסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם,
 מִי יִגְלָה סוּדוֹת סְתוּמִים עֲמִיקִים כְּאֵלוּ, שְׁלֹא
 נִשְׁמַעוּ מִמִּיּוּ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וְעַד עֵתָה?
 אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שְׁשׁוּמְעִים מְלִים אֵלוּ, וְאֲשֶׁרִי
 הַדּוֹר שְׁאֵתָה בְּתוֹכוֹ! אֵוִי לַדּוֹר שְׁיִשְׁאָרוּ
 יְתוּמִים מִמְּדָ!

וּלְזוֹן, דְּבִיּה מְכַנִּים עַרְבִית וּמוֹצִיא שְׁחֵרִית. רְקִיעַ, אִיהוּ יְסוּד.
 דְּבִיּה גַּהְרִין שְׁמֵשׁא וְסַהְרָא, דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא
 וְשְׁכִינְתָא תְּתָאָה. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים
 בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק אֹת, בֵּין נֶצַח וְהוֹד.
 וְעֵדוּת, בֵּין תְּפָאֶרֶת וּמַלְכוּת.

נֶצַח וְהוֹד תְּרִין פְּלָגֵי גּוֹפָא אֵינּוּן, כְּגוֹנָא דְּתְרִין תְּאוּמִים. וּבְגִין
 דָּא אֲתַקְרִיאוּ שְׁחָקִים. תְּרוּוֹיְהוּ כְּחָדָא וְיָו אֵינּוּן, מִן וְשֵׁט,
 מַסְטָרָא דְּשְׁמָאֲלָא. וְאֵינּוּן תְּרִין טוּחַנּוֹת, מַסְטָרָא דִּימִינָא.

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. (שמות יג) עֲצָמוֹת צַדִּיק יְסוּד
 עֲלָמִין, דְּרָנָא דִּיֹּסֵף הַצַּדִּיק. וְעַלִּיְהוּ אֲתַמַּר, אֶת קַרְבְּנֵי
 לְחָמֵי לְאִשֵּׁי. וְלִית לְחֵם, אֲלָא אוֹרִייתָא, (משלי ט) לָכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי.
 וְאֵינּוּן: אֲשַׁבְּלוֹת דְּצַדִּיק. וְצַדִּיק, עֵץ פְּרִי. וּבְגִינְיָה אֲתַמַּר, (במדבר יג)
 וַיִּשְׁאַהֲוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים. וְאִמָּאֵי בַּמוֹט. בְּגִין דְּלֹא הָוָה תַּמָּן צַדִּיק.

וּבְגִינְיָהוּ אֲתַמַּר בִּיּה, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק,
 דְּאִיהוּ עֵץ, דְּאֲתַמַּר בִּיּה, (במדבר יג) הֲיֵשׁ בָּהּ עֵץ אִם
 אֵינָּן. אֲעַקְרוּ עֵץ דְּאִיהוּ צַדִּיק, אֲלִין דְּאֲפִיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא,
 וְגַרְמוּ, וַיִּשְׁאַהֲוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. עֲצָמוֹת
 צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, מְדַרְגָּה שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק.
 וְעַלִּיהֶם נֹאמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לְחָמֵי לְאִשֵּׁי. וְאִין
 לְחֵם אֲלָא תוֹרָה, שְׁנַאמַר (משלי ט) לָכוּ לְחַמֵי
 בְּלַחְמֵי. וְהֵם אֲשַׁבְּלוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק. וְצַדִּיק
 עֵץ פְּרִי. וּבְגִלְלוּ נֹאמַר (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהֲוּ
 בַּמוֹט בְּשָׁנִים. וּמַדּוּעַ בַּמוֹט? בְּגִלְלֵי שְׁלֹא
 הָיָה שָׁם צַדִּיק.

וּבְגִלְלָם נֹאמַר בּוּ, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם
 מוֹט לְצַדִּיק, שֶׁהוּא עֵץ, שְׁנַאמַר בּוּ (במדבר יג)

וּלְזוֹן, שְׁבוּ מְכַנִּים עַרְבִית וּמוֹצִיא שְׁחֵרִית.
 רְקִיעַ הוּא יְסוּד, שְׁבוּ מְאִירִים הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ,
 שֶׁהוּא הַעַמּוּד הָאִמְצָעִי וְשְׁכִינָה תְּחַתּוּנָה. וְהוּ
 שְׁכֵתוֹב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק הוּא אֹת
 בֵּין נֶצַח וְהוֹד, וְעֵדוּת בֵּין תְּפָאֶרֶת וּמַלְכוּת.
 נֶצַח וְהוֹד – שְׁנֵי חֲצָאֵי גּוֹף הֵם, כְּדִנְמַת שְׁנֵי
 תְּאוּמִים. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים שְׁחָקִים. שְׁנֵיהֶם
 כְּאֶחָד אֹת וְיָו הֵם, מִן וְשֵׁט, מַצַּד הַשְּׁמָאֵל.
 וְהֵם שְׁתֵּי הַטוּחַנּוֹת, מַצַּד הַיְמִין.

עֲלִייהוּ אַתְמַר, סַחְטָה עֲנָבִים. צַדִּיק יְסוּד, בֵּיה סוּד, דְּאִיהוּ יִין
הַמְשׁוּמַר בְּעֲנָבֵי מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. דְּאִינוּן ו' דְּרִגִּין
דְּאֵת ו'. וְאִינוּן שְׂרָפִים, ו' ו', (ישעיה ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. מִשְׁמַאלָא.
וְאִינוּן אֲפִיקוּ מִים מִימִינָא. וְצַחִין בְּשִׁלְהוּבִיתָא דְלְהוֹן מִסְטָרָא
דְּגַבּוּרָה, וְשׁוֹאֲבִין מִסְטָרָא דְחֶסֶד.

וְעֲלִייהוּ אַתְמַר, (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכֵי רִוְחוֹת, מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא
דְּאִמְצַעִיתָא, דְּנִשְׁבִּין עַל לְבָא, דְּאִיהוּ דְרִגָא עֲשִׂירָאָה
בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, דְּאִיהוּ בִּינִייהוּ. וְאִיהוּ ו', אֹת בְּצַבָּא דִּילִיה, כְּלִיל
ו' פְּרָקִין דְּתַרִּין שׁוֹקִין, דְּכְתִיב בְּהוּ (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ,
וְדָא צַדִּיק אֹת בְּרִית.

ו' עֲלָאָה, תְּפַאֲרַת. בֵּין שֵׁית פְּרָקִין דְּתַרִּין דְּרוּעִין. וּבְגִין דָּא, ו' ו',
גּוּף וּבְרִית חֲשִׁבִינָן חַד. וְאִינוּן (שמות כה) פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה,
לְקַבֵּל ו' עֲלָאָה עֲלִייהוּ. וּמִסְטָרִיה, אַתְקַרִּיאָו נְבִיאֵי הָאֱמֶת. סַכְכִּים
בְּכְנַפֵּיהֶם עַל בְּרִית, דְּאִיהוּ ו' תְּנִינָא, (משלי י) וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.
וּבְגִין דָּא, נְצַח וְהוּד, טוֹחַנִים מִן לְצַדִּיקָיָא, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְצַדִּיק
יְסוּד עוֹלָם, דְּאִיהוּ בִּינִייהוּ. וּבְגִין דָּא אַתְקַרִּיאָו טוֹחַנֹת.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

רוֹחוֹת, מְצַד הָעַמּוּד הָאִמְצָעֵי, שְׁנוּשָׁבִים עַל
הַלֵּב, שְׁהוּא מְרַגָּה עֲשִׂירִית בְּרוּחַ הַקִּדְשׁ,
שְׁהוּא בִּינִיָּהֶם. וְהוּא אֹת ו', אֹת בְּצַבָּא
שְׁלוֹ, כְּלוּל ו' פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי שׁוֹקִים,
שְׁכַתוּב בְּהֵן (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ,
וְזֶה צַדִּיק אֹת בְּרִית.

ו' עֲלִינָה - תְּפַאֲרַת. בֵּין שֵׁשׁ פְּרָקִים שֶׁל
שְׁתֵּי זְרוּעוֹת. וּמִשׁוּם זֶה ו' ו', גּוּף וּבְרִית
שְׁנַחֲשָׁבִים כְּאַחַד. וְהֵם (שמות כה) פְּרָשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעְלָה, כְּנִגְדַּד ו' עֲלִינָה שְׁעֲלִיהֶם. וּמְצַדָּה
נְקָרָאִים נְבִיאֵי אֱמֶת. סַכְכִּים בְּכְנַפֵּיהֶם עַל
הַבְּרִית, שְׁהוּא אֹת ו' שְׁנֵיָה, (משלי י) וְצַדִּיק

הַיֵּשׁ בָּה עֵץ אִם אֵין. עֲקְרוּ עֵץ שְׁהוּא צַדִּיק,
אִלוּ שְׁהוּצִיאָו שֵׁם רַע עַל הָאָרֶץ, וְגִרְמוּ לְמַה
שְׁנִנְאָמַר וַיִּשְׁאָהוּ כְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

וְעַל הַמְּרַגְלִים נְאָמַר, סַחְטָה עֲנָבִים. צַדִּיק
שְׁהוּא יְסוּד, בּוּ סוּד, שְׁהוּא יִין הַמְשֻׁמַּר
בְּעֲנָבֵי מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. שְׁהֵם שֵׁשׁ
מְדַרְגּוֹת שֶׁל הָאוֹת ו'. וְהֵם שְׂרָפִים, אוֹתִיּוֹת ו'
ו', שְׁנִנְאָמַר (ישעיה ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד.
מִהֲשֻׁמָּל. וְאִלוּ הַמוּצִיאִים מִים - מִהִימִין.
וְצִמָּאִים בְּשִׁלְהֶבֶת שֶׁלְהֶם מְצַד הַגְּבּוּרָה
וְשׁוֹאֲבִים מְצַד הַחֶסֶד.

וְעֲלִיהֶם נְאָמַר, (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכֵי

וּמִסְטָרָא דְיוֹשֵׁט, (במדבר יא) שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, אֵינּוֹן לְקוּמוֹת
 דְּפִסְקוֹת דְּמִתְנִיתָא. וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים, מִהֲכָא, מָאן
 דְּאִפִּיק מְלִין דְּאוּרֵייתָא, צְרִיךְ לְמַטְחֵן לֹון בְּשַׁנַּיִם, וְלֹא־פָקָא מְלִין
 שְׁלִימִין, וְאֵינּוֹן מְלִין אֲתִקְרִיאוּ שְׁלָמִים. וְאוּחְרַנִּין, דְּאֵינּוֹן שְׁטִיין,
 דְּאֲכֻלִּין מְלִין בְּהִלְעָטָה, וְלֹא טוּחְנִין לֹון בְּטוּחְנוֹת דְּלֵהוֹן וּבְשִׁינְהוֹן,
 מַה כְּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) הַבָּשָׂר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וְאָף יִי חָרָה בָּעַם,
 דְּאֵינּוֹן, מְגוֹזָעָא דְּמָאן דְּאָמַר (בראשית כה) הֲלָעִיטְנִי נָא. וְנִצַּח וְהוֹד
 אֲתִקְרִיאוּ כְּרוּבִים.

וְתִמְנִיא אֵינּוֹן: חֲכָמָה, בִּינָה, גְּדֻלָּה, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, מְלָכוּת,
 נְצִיחָה, הוֹד. צְדִיק, עֲטָרָה עַל רִישִׁיהָ. דְּאֵיחֹו לִית לִיהּ זוּג.
 וּמֵאֵי עֲטָרָה דִּילִיהּ. כְּתֵר עֲלִיוֹן. וּבְגִינִיָּה (דף רל"ו ע"ב) אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי
 מִתְנִיתִין, הָעוֹלָם הֲבֵא אֵין בּוּ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה אֲלָא צְדִיקִים
 יוֹשְׁבִים וְעִטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיהֶם. וְהֵינּוּ דְּאוֹקְמוּהָ, אֲמָרָה שְׁבַת קַמֵּי
 קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְכַלְהוּ יוֹמֵי נְתַתָּ בֶן זוּג וְלִי לֹא נְתַתָּ בֶן זוּג. (ע"ב
 רעיא מהימנא).

לשון הקודש

ה' חָרָה בָּעַם. שְׁהֶם מְשַׁרְשׁ שֶׁל מִי שְׁנֹאֲמַר
 עֲלִיו (בראשית כה) הֲלָעִיטְנִי נָא. וְנִצַּח וְהוֹד
 נְקָרָאִים כְּרוּבִים.

וְשִׁמּוֹנָה הֵם: חֲכָמָה, בִּינָה, גְּדֻלָּה, גְּבוּרָה,
 תְּפָאֶרֶת, מְלָכוּת, נְצִיחָה, הוֹד. צְדִיק עֲטָרָה עַל
 ראשׁוֹ, שְׁהוּא אֵין לוֹ זוּג. וְמַה הָעֲטָרָה שְׁלוּ?
 כְּתֵר עֲלִיוֹן. וּבְגִלְלוּ פְּרִשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
 הָעוֹלָם הֲבֵא אֵין בּוּ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה,
 אֲלָא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעִטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיהֶם.
 וְהוּוּ שְׁבַאֲרוּ, אֲמָרָה שְׁבַת לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לְכַל הַיָּמִים נְתַתָּ בֶן זוּג וְלִי לֹא נְתַתָּ בֶן

יְסוֹד עוֹלָם. וּמִשּׁוּם זֶה נִצַּח וְהוֹד טוּחְנִים מִן
 לְצְדִיקִים, שְׁהֶם מִצַּד שֶׁל צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם,
 שְׁהוּא בִּינִיָּה. וּמִשּׁוּם זֶה נְקָרָאִים טוּחְנוֹת.

וּמִצַּד שֶׁל הַיּוֹשֵׁט נֹאמַר, (במדבר יא) שָׁטוּ הָעַם
 וְלָקְטוּ, אוֹתָם הַמְּלַקְטִים פִּסְקִים שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה.
 וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים - מִכָּאן, מִי שְׁמוּצִיא דְּבוּרִים
 שֶׁל תּוֹרָה, צְרִיךְ לְמַטְחָנָם בְּשַׁנַּיִם וְלֹא־צִיא
 דְּבוּרִים שְׁלָמִים, וְאֵלוּ הַדְּבוּרִים נְקָרָאִים
 שְׁלָמִים. וְאַחֲרֵים, אוֹתָם שְׁהֶם שׁוּמִים,
 שְׁאוּכְלִים דְּבוּרִים בְּהִלְעָטָה וְלֹא טוּחְנִים
 אוֹתָם בְּטוּחְנוֹת שְׁלָהֶם וּבְשַׁנַּיִם, מַה כְּתוּב
 בְּהֶם? (שם) הַבָּשָׂר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם [וְגו'] וְאָף

זוהר:

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ייִ
 אֱלֹהֵינוּ ייִ אֶחָד. ע' רַבְרַבָּא, ד' אוֹף הָכִי.
 וְסִימְנָא דָא עַד. הֵינּוּ דְכִתְיִב, (שמואל א יב) עַד ייִ בְּכֶם.
 אֲשֶׁתְּאֲרוֹן אֲתוּוֹן ש"מ, מ' פְּתוּחָה. מָאִי טַעְמָא לָא
 סְתִימָא, בְּגִין דְּסְתִימָא, מְלָבָא (ס"א עֲלָמָא) עֲלָאָה. מ'
 פְּתִיחָא, מְלָבָא (ס"א עֲלָמָא) תַּתְּאָה. אֲתוּוֹן אַחְרֵינִין,
 אֲשֶׁתְּאֲרוֹן א"ח, (משלי כה) כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּכָר כְּתִיב.

אֲשֶׁכְּחִנָּא בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, כָּל מָאן
 דְּמִיַּחַד יַחֲוֵדָא דָא בְּכָל יוֹמָא, חֲדוּדָה
 וְמִנָּא לִיה מְלַעֲיָלָא, מְרִזָּא דְאֲתוּוֹן אֲלִין, ש"מ מֵהָאִי
 סְטָרָא. א"ח, מֵהָאִי סְטָרָא. וּמְצַרְף אֲתוּוֹן, לְמַפְרַע (שדי)
 שְׂרִי, וּבְמִישָׁר (חיים) סִיִּים. וְסִימָן אֲשֶׁמַּח. דְּכִתְיִב, (תהלים
 קד) אֲנֹכִי אֲשֶׁמַּח בֵּינִי. מִמֶּשֶׁשׁ. דָּא יַחֲוֵדָא קַדִּישָׁא.

לשון הקודש

זוהר

אַחֲרוֹת נִשְׁאָרוּ א' ח', עֲלִיָּהּ כְּתוּב (משלי כה)
 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּכָר.
 מְצַאֲנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, כָּל מִי
 שְׁמִיַּחַד יַחֲוֵד זֶה בְּכָל יוֹם, שְׂמַחָה מְזַמְּנָת לוֹ
 מְלַמְעֵלָה מְסוּד אוֹתִיּוֹת אֵלוֹ – ש"מ מְצַד זֶה,
 א"ח מְצַד זֶה. וּמְצַרְף הָאוֹתִיּוֹת – לְמַפְרַע (שדי)
 מִתְחִיל, וּבְמִישָׁר (חיים) מְסִים. וְסִימָנִם: אֲשֶׁמַּח,
 שְׁנַאמֵר (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשֶׁמַּח בְּה'. מִמֶּשֶׁשׁ. זֶה

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. אוֹת ע' גְּדוּלָּה,
 וְאוֹת ד' גַּם בֵּן. וְסִימָן זֶה – עַד. וְזֶהוּ שְׂכֵתוּב
 (שמואל א-יב) עַד ה' בְּכֶם. נִשְׁאָרוּ אוֹתִיּוֹת ש"מ.
 מ' פְּתוּחָה. מָה הַטַּעַם לָא סְתוּמָה? מִשּׁוּם
 שְׁם סְתוּמָה הִיא מְלֻךְ (עולם) עֲלִיוֹן. מ'
 פְּתוּחָה הִיא מְלֻךְ (עולם) תַּתְּחוֹן. אוֹתִיּוֹת

וְשִׁפּוּר אִיהוּ. וְהָכִי הוּא בְּסִפְרָא דְחֲנוּךְ, דְּאָמַר כִּי
הָאִי גְּוֹנָא, דְּמֵאן דְּמֵיחַד יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא,
תְּרוּה זְמִינָא לִיה מְלַעֲיָלָא.

תוּ אִית בִּיה ש"מ, דְּאֶתְפְּלִיל מִן ע' רַבְרָבָא. אֲלִין
שְׁבַעִין שְׁמָחַן בְּרִזָּא דְאַבְחָן קְדִישִׁין, וְדָא הוּא
שְׁמַע: שֵׁם ע'. יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֲלִין אַרְבַּע
בְּתֵי דְתַפְלִין, דְּאַחִיד לִזְוֹן א"ח. תְּהוּא דְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים
ה) פְּתַחֵי לִי אַחֲתֵי רַעֲיָתִי. ד': דָּא קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין,
דְּהִיא אַחֲדַת בְּחוּ. רְזָא לְחַפְיָמִין אֶתְמַסֵּר, דְּלָא
לְגַלְאָה. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. בְּכָה וְחִיָּד, אָמַר, אִימָא,
דְּהָא וְדָאֵי רַעֲוֹא אֶשְׁתַּבַּח, וְלִית בְּדָרָא דָּא עַד דִּיִּיתִי
מְלַכָּא מְשִׁיחָא, דִּיְהִיא רְשׁוֹ לִזְוֹן לְגַלְאָה.

תְּרִין רַעֲוֵין נְפִקוּן, מְסִטְרָא דָּא וּמְסִטְרָא דָּא, רְזָא
דְּתְרִין יַרְכִּין דְּלַתְתָּא דְּהָאֵי א"ח, דְּנִבְיָאֵי

לשון הקודש

פְּתַחֵי לִי אַחֲתֵי רַעֲיָתִי. אוֹת ד' – זֶה קָשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין, שֶׁהִיא אַחֲזוּה בְּהֵם. סוּד לְחַכְמִים
נְאֻמַר, שְׁלָא לְגַלּוֹת. שְׁתַּק רַבִּי שְׁמַעוֹן. בְּכָה
וְחִיָּד. אָמַר, אָמַר, שְׁהָרִי וְדָאֵי עַת רַעֲוֹן
נְמַצָּא, וְאִין בְּדוֹר זֶה עַד שְׁיָבֹוא מְלַךְ הַמְּשִׁיחַ,
שְׁיִהְיֶה לְהֵם רְשׁוֹת לְגַלּוֹת.

שְׁתֵּי רַעֲוֵעוֹת יוֹצְאוֹת מַצֵּד זֶה וּמַצֵּד זֶה, סוּד
שֶׁל שְׁתֵּי יַרְכִּים שְׁלֻמְטָה שֶׁל זֶה הָא"ח,

יְחוּד הַקְּדוּשָׁ. וְיָפָה הוּא. וְכַךְ הוּא בְּסִפְרוֹ שֶׁל
חֲנוּךְ, שְׁאָמַר כְּמוֹ זֶה, שְׁמִי שְׁמִיחַד יְחוּד זֶה
בְּכָל יוֹם, שְׁמָחָה מְזַמְנַת לוֹ מְלַמְעָלָה.

עוֹד יֵשׁ בּוֹ אוֹתוֹת ש"מ, שְׁנַבְלָל מִן ע'
גְּדוּלָה. אֲלוֹ שְׁבַעִים שְׁמוֹת בְּסוּד הָאֲבוֹת
הַקְּדוּשִׁים, וְזֶהוּ שְׁמַע – שֵׁם ע'. יִשְׂרָאֵל, ה',
אֱלֹהֵינוּ, ה' – אֲלוֹ אַרְבַּעַה בְּתֵי הַתְּפִלִּין
שְׁמַאחַד אוֹתָם א"ח. אוֹתוֹ שְׁאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)

קָשׁוּט אַחֲדֵין בְּהוּ. דְּהָא מְלַעֲיָלָא נְפָקִין תְּרִין רְצוּעִין,
 רְזָא דְתְרִין דְרֻעִין, מִימִנָא וּמִשְׂמָאלָא, וְדַלְתָּת
 אַתְאַחֲדֵת בְּהוּ. לְבַתָּר נַתְתָּא, וְאַתְפְּשְׁטוּ יַרְכִּין לְתַתָּא.
 בֵּינָן דְּהִיא אַתְאַחֲדֵת לְעֵילָא כְּדָקָא יָאוּת, נַתְתָּא
 לְתַתָּא, לְאַתְאַחְדָּא בְּאַכְלוּסָהָא. וְכֵד אִיהִי אַתְאַחְדָּת,
 אַחֲדָא בְּשַׁפּוּלֵי יַרְכִּין, וְרִשִּׁימוּ דִיּוּד בְּרִית קְדִישָׁא
 עָלֶהּ מְלַעֲיָלָא, כְּדִין אִיהִי אַתְאַחְדָּת בְּיַחְוּדָא חַד.

י"ד דָּא אִיהִי רְזָא דְבְרִית, (ועל דא) כָּל מָאן דְנָטַר
 בְּרִית דָּא, אִיהוּ אֲשֶׁתִּזְיַב לְעֵילָא, וְאַשְׁתִּזְיַב
 לְתַתָּא. (מִנָּא לָן) פְּנִיחַס, בְּגִין דְּאִיהוּ קָנִי עַל בְּרִית דָּא,
 אֲשֶׁתִּזְיַב מִן דִּינָא עֲלָאָה, וּמִן דִּינָא דְלַתְתָּא, וּבְגִין
 כְּדָּ אַתְרָשֶׁם יו"ד דָּא בְּגִיּוּתָהּ, חָדָא הוּא דְכַתִּיב, פְּיַנְחָם
 בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הַכֹּהֵן וְגו'.

י"ד דָּא, אֶצְטְרִיךְ דְּלֹא יִתְעַדֵי כָּלֵל מִגּוֹ תְּפִלָּה
 דִּיד, דְּלֹא יַעֲבִיד פְּרוּדָא. וְכָל חֲדוּה דִילָהּ,

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אַחוּזָה בְּיַחְוּד אַחַד.

י"ד זְהוּ סוּד הַבְּרִית, (ועל זה) כָּל מִי שֶׁשׁוּמֵר
 בְּרִית זֶה, הוּא נֶשְׁמֵר לְמַעְלָה, וְנֶשְׁמֵר לְמַטָּה.
 (מִכֵּן לְגַו) מִפְּנִיחַס, מִשּׁוּם שֶׁהוּא קָנָא עַל בְּרִית
 זֶה, נִצּוֹל מִן הַדִּין הָעֲלִיּוֹן וּמִן הַדִּין שְׁלֻמַּטָּה,
 וּמִשּׁוּם זֶה נִרְשָׁמָה אוֹת יו"ד זֶה בְּתוֹכּוֹ. זְהוּ
 שְׂכַתוֹב פְּיַנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הַכֹּהֵן וְגו'.
 יו"ד זֶה צְרִיךְ שְׁלֹא תִפְרַד כָּלֵל מִתּוֹךְ תְּפִלָּה

שְׁנֵבִיאֵי הָאֵמֶת אַחוּזִים בּוֹ. שְׁהֵרִי מְלַמְעָלָה
 יוֹצֵאִים שְׁתֵּי רְצוּעוֹת, סוּד שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 מִימִין וּמִשְׂמָאל. וְאוֹת דַּלְתָּת אַחוּזָה בְּהֵן.
 לְבַסּוּף יוֹרְדָת, וְנַתְפְּשְׁטוּ שְׁתֵּי הִירְכִים לְמַטָּה.
 בֵּינָן שְׁהִיא אַחוּזָה לְמַעְלָה כְּמוֹ שְׁצִרִיד,
 יוֹרְדָת לְמַטָּה לְהַתְאַחֵד עִם עַמָּהּ. וְכַאֲשֶׁר הִיא
 מִתְאַחְדָת, נֶאֱחָזֶת בְּסוּף הִירְכִים, וְסִימָן שֶׁל
 אוֹת יו"ד בְּרִית קֹדֶשׁ עָלֶיהָ מְלַמְעָלָה. אִזּוּ הִיא

בְּהַאי י'. אִיהוּ יו"ד דָּא בְּדְכוּרָא אִיהִי, וְלֹא בְּנוֹקְבָא,
 אִיהוּ צְדִיק, וְאִיהִי צְדָקָה. וּבְגִין כַּךְ, אֶתְקַרֵּיבַת בְּחֵדָה,
 וּמֵאן דְּרַחֵיק לִיהּ מֵאַתֵּר דָּא, רַחֵיק הוּא מֵעֵדוּנָא
 דְּעֵלְמָא דְאַתֵּי.

בְּדְכוּרָא אִיהוּ צְדִיק, וְאִיהִי צְדָקָה בְּלֹא יו"ד. אִיהוּ
 אִישׁ. וְאִיהִי אִשָּׁה, בְּלֹא יו"ד. וּבְגִין כַּךְ
 תְּחֵדָה (נ"א תִּיּוֹבְתָא) דִּילָהּ, לְאַתְקַרְבָּא בָּהּ, וְלֹא תַעֲדוּנָא
 בְּחֵדָה. מֵאן דְּרַחֵיק עֵדוּנָא דָּא, יִרְחִקוּן לִיהּ
 מֵעֵדוּנָא דְלְעִילָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א ב) כִּי מִכְבְּדֵי
 אֶכְבֵּד וְגו'.

תָּא חַוִּי, פְּנִחַס קָאִים קָמִי דִּינָא תְּקִיפָא דִּיצְחָק,
 וְסַתִּים פְּרָצָה, בְּגִין כַּךְ אֲשֵׁלִים לְגַבֵּי פְּנִחַס רְזָא
 דִּיצְחָק. קָם קָמִי פְּרָצָה דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קו) וַיַּעֲמֵד פְּנִחַס
 וַיִּפְּלַל. קָם בְּפְרָצָה קָמִי דִּינָא דִּיצְחָק, בְּגִין לְאַגְנָא
 עַלִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל. (ס"א פְּנִחַס קָאִים קָמִי דִּינָא תְּקִיפָא דִּיצְחָק לְאַגְנָא עַלִּיהוּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

עֲמָה. מִי שְׁמַרְחֵק עֲנָג זֶה, יִרְחִיקוּ אוֹתוֹ מֵעֲנָג
 שֶׁל מַעֲלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שְׁמוּאֵל א-ב) כִּי מִכְבְּדֵי
 אֶכְבֵּד וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה, פְּנִחַס עָמַד בְּפָנַי דִּין תְּקִיפָא שֶׁל
 יִצְחָק, וְסַתִּים פְּרָצָה, בְּגִלְלַל זֶה הַשְּׁלִים לְגַבֵּי
 פְּנִחַס סוּד שֶׁל יִצְחָק. עָמַד בְּפָנַי פְּרָצָה,
 שְׂכַתוּב (תְּהִלִּים קו) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְּלַל. עָמַד
 בְּפְרָצָה לְפָנַי דִּין שֶׁל יִצְחָק כְּדִי לְהַגִּין עַל

שֶׁל יוֹד, שְׁלֹא תַעֲשֶׂה פְּרוּד. וְכֵן שְׁמַחָה שְׁלָה
 הִיא בְּזוֹ הָאוֹת יו"ד. יו"ד זוֹ הִיא בְּזִכְרָה, וְלֹא
 בְּנִקְבָהּ. הוּא צְדִיק, וְהִיא צְדָקָה. וּמִשׁוּם זֶה
 מִתְקַרְבֵּת אֶצְלָהּ, וּמִי שְׁמַרְחֵיק אוֹתוֹ מִמְקוֹם
 זֶה, רַחוּק הוּא מִחֵעֲנָג שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא.
 בְּזִכְרָה הוּא צְדִיק, וְהִיא צְדָקָה בְּלִי אוֹת יו"ד.
 הוּא אִישׁ, וְהִיא אִשָּׁה, בְּלִי יו"ד. וּמִשׁוּם זֶה
 שְׁמַחָה (תְּשׁוּבָה) שְׁלָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ וּלְהִתְעַנֵּג

דְּיִשְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב, (תהלים קו) וַיַּעֲמֵד פְּנַחֵס וַיַּפְלֵל. מָאִי וַיַּעֲמֵד, דְּקָם בְּפִרְצָה קָמִי דִּינָא דִּינִצְחָק, בְּגִין כְּדֵ אֲשֵׁלִים לְגַבֵּי פְנַחֵס רָזָא דִּינִצְחָק). וְעַל דָּא כָּלִיל דָּא בְּדָא בְּחוֹשְׁבָנָא.

וְאִי תִימָא, הָא חֲשַׁבְנָא לָא תְלִיָא אֶלָּא בְּעֵינִין דִּילָהּ, וְהָכָא חֲשַׁבְנָא לְעִילָא בִּינִצְחָק. אֶלָּא וְדָאִי חֲכִי הוּא, בְּגִין דִּינִצְחָק תְּלִיָא וְאֲשַׁתְּמַשָּׂא (ס"א וְאֲתַמְשָׁד) בְּהָהוּא אַתְרֵי דְאֵינֻן עֵינֻן, דְּתַמָּן דִּינֻן דִּינֻן דְּכָל עֲלָמָא, דְּהָא עֵינֻן דִּילָהּ, אֵינֻן שְׁבַעִין קַתְדָרְאִין, אַתְרֵי דִּינֻן דְּעֲלָמָא, וְאֶקְרוּן סְנֵהֲדְרִין. וְעַל דָּא כָּלָא חַד, בְּגִין דִּינִצְחָק וְאֵינֻן כְּתָדָא אֲזֵלִין, וְכָלָא שְׁפִיר.

פְּנַחֵס דָּא יַצְחָק, וְקָם פְּנַחֵס וְדָאִין דִּינָא, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּגַבְוֵרָה תְּקִיפָא דְאִיהוּ שְׁמָאֶלָּא. וּבְגִין כְּדֵ זָכָה לְיַמִּינָא. הָכָא אֲתַכְלִיל שְׁמָאֶלָּא בְּיַמִּינָא. הֲשִׁיב אֶת חֲמָתִי, מָאִי הֲשִׁיב אֶת חֲמָתִי. אֶלָּא אֵלִין אֵינֻן ג' מְמוֹנִים דְּגִיְתָנָם: מִשְׁחִית, אֶפ, וְחִימָת. (ד"א חד על שְׁפִיכוֹת

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

דִּינִים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהָרֵי הָעֵינַיִם שֶׁלָּהּ הֵם שְׁבַעִים כְּסֵאוֹת, מְקוֹם דִּינֵי הָעוֹלָם, וְנִקְרָאִים סְנֵהֲדְרִין. וְעַל כֵּן הַכָּל אַחֵר, מִשׁוּם שֵׁינִצְחָק וְאֵלּוֹ הוֹלְכִים בְּאַחֵר, וְהַכָּל יָפֵה.

פְּנַחֵס זֶה יַצְחָק, וְעַמֵּד פְּנַחֵס וְדָן דִּין, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּגַבְוֵרָה חֲזָקָה, שֶׁהוּא שְׁמָאֶל. וּמִשׁוּם זֶה זָכָה לְיַמִּין. כָּאֵן נִכְלָל שְׁמָאֶל בְּיַמִּין. הֲשִׁיב אֶת חֲמָתִי, מֵהוּ הֲשִׁיב אֶת

יִשְׂרָאֵל. (פְּנַחֵס עַמֵּד בְּגִין דִּין הַמִּקּוֹף שֶׁל יַצְחָק לְהַגֵּן עֲלֵיהֶם עַל יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתּוֹב (תהלים קו) וַיַּעֲמֵד פְּנַחֵס וַיַּפְלֵל. מֵהוּ וַיַּעֲמֵד? שְׁעַמֵּד בְּפִרְץ בְּגִין דִּין שֶׁל יַצְחָק, בְּגִלְלֵי זֶה הַשְׁלִים לְפְנַחֵס סוּד שֶׁל יַצְחָק). וְעַל זֶה כָּלוּל זֶה בְּזָה בְּחֻשְׁבוֹן.

וְאֵם תֹּאמַר, חֲשַׁבְוֹן זֶה לֹא תְלוּי אֶלָּא בְּעֵינִים שֶׁלָּהּ, וְכָאֵן הַחֲשַׁבְוֹן לְמַעֲלָה בִּינִצְחָק – אֶלָּא וְדָאִי כְּדֵ הוּא, מִשׁוּם שֵׁינִצְחָק תְּלוּי וּמִשְׁתַּמֵּשׁ (וּנְמַשָּׁד) בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהֵם עֵינַיִם, שֶׁשֵּׁם דְּנִימִים

דְּמִיִּם, חֵד עַל גִּלּוּי עֲרִיזוֹת, וְחֵד עַל עֲבוּדָה זָרָה.) בְּנִין דְּחֻמָּא הֵהוּא חֻמָּה,
 דְּהִתּוּה פְּשִׁיט וְאֶתְמַשְׁךְ מִסְטָרָא דִּי־עֲחָק, מָה עֲבַד,
 אֶתְלַבֵּשׁ אִיהוּ בִּי־עֲחָק, וְאֶחִיד בְּהֵהוּא חֻמָּה, כְּמֵאן ^{(דף}
 דְּאֶחִיד בְּתַבְרִיָּה, וְאֶתִּיב לִיה לְאַחֻרָא. ^{רל"ו ע"א)}

וְכִדִּין דָּן דִּינָא, וְעָבִיד דִּינָא. דָּן דִּינָא, דְּכָל בּוֹעֵל
 אֶרְמִית קִנְאִין פּוֹגְעִין בּוֹ. וְעָבִיד דִּינָא, דְּכִתִּיב
 וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב הָכָא, הִשִּׁיב אֶת
 חֻמָּתִי. וְכִתִּיב הָתָם, ^(איכה ב) הִשִּׁיב אַחֲזֹר יָמֵינוּ מִפְּנֵי
 אוֹיֵב, מָה לְהִלָּן לְאַחֻרָא, הָכִי נָמִי לְאַחֻרָא. וְעַל דָּא
 יו"ד דְּפִינְחָם הָכָא, יו"ד דִּי־עֲחָק. וְכֵלָא הוּא מַעַל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, דְּכִד חֻמָּא הֵהוּא חֻמָּה, חֻמָּא לִיה דְּהִתּוּה נְחִית
 עַל רִישֵׁיהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

מֵאֵי חֻמָּא. חֻמָּא מ', אֶת דָּא דְּהִתּוּה טָאִם בְּרִקִיעָא,
 וְדָא הוּא סִימְנָא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּבִעֵיא

לשון הקודש

שְׂכַתוּב וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב כָּאן,
 הִשִּׁיב אֶת חֻמָּתִי. וְכִתוּב שָׁם ^(איכה ב) הִשִּׁיב
 אַחֲזֹר יָמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב. מָה שָׁם לְאַחֻרָיו, כִּד
 גַּם כָּאן לְאַחֻרָיו. וְעַל זֶה אוֹת יו"ד שֶׁל פִּינְחָם
 כָּאן, יו"ד שֶׁל יֶעֱחָק. וְהִכַּל הוּא מַעַל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. שְׂפָאֲשֵׁר רָאָה אוֹתוֹ חֻמָּה, רָאָה אוֹתוֹ
 שְׁהִדָּה יוֹרֵד עַל רְאִשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מָה רָאָה? רָאָה אוֹת מ', אוֹת זוֹ שְׁהִיתָה טָסָה
 בְּרִקִיעַ, וְזֵהוּ סִימָן שֶׁל מִלְאָךְ הַמּוֹת שְׂרוּצָה

חֻמָּתִי? אֵלָא אֵלוֹ הֵם שְׁלֵשָׁה מְמַנִּים שֶׁל
 הַגִּיחֶנֶם: מַשְׁחִית, אָךְ, וְחֻמָּה. (אָחַד עַל שְׂפִיכוֹת דְּמִיִּם,
 אָחַד עַל גִּלּוּי עֲרִיזוֹת, וְאָחַד עַל עֲבוּדָה זָרָה.) מִשׁוּם שְׂרָאָה
 אוֹתוֹ חֻמָּה שְׁהִדָּה מִתְּפִשֵׁט וְנִמְשָׁךְ מִצְדוֹ שֶׁל
 יֶעֱחָק, מָה עֲשָׂה? הִתְלַבֵּשׁ הוּא בִּי־עֲחָק, וְאֶחִדוּ
 בְּאוֹתָהּ חֻמָּה כְּמִי שְׂאוּחֻוּ בְּחִבְרוֹ וְהִשִּׁיב
 אוֹתוֹ לְאַחֻרָיו.

וְאֵז דָּן דִּין, וְעֲשָׂה דִין. דָּן דִּין – שְׂפָל בּוֹעֵל
 אֶרְמִית קִנְאִים פּוֹגְעִים בּוֹ. וְעֲשָׂה דִין –

לְאַתְּבִנְנָא בְּאֵת וָא"ו וְאֵת ת'. מָה עֵבֶד פְּנִיחַס. דְּהוּה
 מִתְּלַבֵּשׁ בְּיִצְחָק, בְּדִין נְטִיל תְּהוּא אֵת מ', וְחֲטָף לִיָּה,
 וְחִבֵּר לִיָּה בְּהִדְיָה. פִּינּוּן דְּחֲמָא מִלְּאָךְ הַמּוֹת, דְּפְנִיחַס
 חֲטָף לִיָּה לְתְּהוּא מ' בְּהִדְיָה, מִיַּד תָּב לְאַחֲזָרָא.

מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּכִד קִנֵּי בְּלִפְיָה פִּינִיחַס, אֵתְלַבֵּשׁ
 בְּיִצְחָק, וְאֵסְתַּלֵּק לְמַתְּוֵי בְּחוּשְׁבִּנְנָא בְּמֵאֲתִים
 וְשִׁמְנָה, וְהִכֵּי סָלִיק שְׁמִיָּה בְּמֵאֲתִים וְשִׁמְנָה, וְהִכֵּי
 סָלִיק יִצְחָק. פִּינּוּן דְּחֲמָא לְאֵת מ' טָאם בְּרִקְיָעָא, חֲטָף
 לִיָּה, וְחִבֵּר לִיָּה בְּהִדְיָה וְאֵתְעֵבִיד מִיַּד מֵאֲתִים
 וְאַרְבַּעִים וְשִׁמְנָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח רִמָּה בְּיָדוֹ.

בְּגִין דְּאוֹת מ' הָוָה סִימְנָא קְדָמָאָה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן,
 לְמִבְּנֵי מוֹת עַל עֲלֵמָא, בְּגִין דְּאֵת דָּא הָוָה
 טָאם עַל רִישֵׁיהּ דְּאָדָם, בְּשַׁעֲתָא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַתִּקַּח
 מִפְּרִי, מ' פְּרִי. וְהָוָה מְחַפָּא ו"ת, בּוֹמְנָא דְכְּתִיב,

לשון הקודש

וְשִׁמְנָה, וְכִד עוֹלָה יִצְחָק. פִּינּוּן שְׂרָאָה לְאוֹת
 מ' עָפָה בְּרִקְיָע, חֲטָף אוֹתָהּ וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמוֹ,
 וְנַעֲשָׂה מִיַּד מֵאֲתִים וְאַרְבַּעִים וְשִׁמְנָה. זְהוּ
 שְׁכָתוּב וַיִּקַּח רִמָּה בְּיָדוֹ.

מִשּׁוּם שְׁאוֹת מ' הִיָּתָה סִימֵן רֵאשׁוֹן לְאָדָם
 הָרֵאשׁוֹן לְבְנוֹת מוֹת עַל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שְׁאוֹת
 זוּ הִיָּתָה טָסָה עַל רֵאשׁוֹן שֶׁל אָדָם, בְּשַׁעֲה
 שְׁכָתוּב (בראשית א) וַתִּקַּח מִפְּרִי, מ' פְּרִי. וְהִיָּו

לְהַבְנוֹת בְּאוֹת וָא"ו וְאוֹת ת'. מָה עָשָׂה
 פְּנִיחַס? שְׁהִיָּה מִתְּלַבֵּשׁ בְּיִצְחָק, אִזּוּ נְטִיל מ'
 הֵיָּיָא, וְחֲטָף אוֹתוֹ, וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמוֹ. פִּינּוּן
 שְׂרָאָה מִלְּאָךְ הַמּוֹת שְׁפְנִיחַס חֲטָף לוֹ אוֹת מ'
 הֵיָּיָא עִמוֹ, מִיַּד שָׁב לְאַחֲזָרָי.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָפְאֵשׁר קִנְיָא פְּנִיחַס בְּלִבּוֹ,
 הִתְלַבֵּשׁ בְּיִצְחָק, וְהִתְעַלָּה לְהִיָּוִת בְּחֻשְׁבוֹן
 מֵאֲתִים וְשִׁמְנָה, וְכִד עוֹלָה שְׁמוֹ בְּמֵאֲתִים

וְתֹאכַל, וְתִתֵּן, וְתִפְקַחְנָהּ. בְּדִין אֶתְבְּנֵי מִוֶּת עַל
עֲלָמָא.

פְּנִיחַס הָוּה תָּמִי לִיּוֹה הַשְּׁתָּא הַהוּא אֶת מ', טָאִים
עַל רִישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. וְהִיאָךְ חָמָא לִיּוֹה.
חָמָא דְּיוֹקְנָא דְּמ' פְּתוּחָהּ, מְלִיאָ דְּמָא. פִּיּוֹן דְּחָמָא
לִיּוֹה, אָמַר הָא וְדָאִי סִימְנָא דְּמִלְאָךְ חַמּוֹת, מִיַּד
חַטָּף לָהּ, אֲדַכֵּר עָלָהּ שְׂמָא מְפָרֶשׁ, וְנַחֲתִית לְהָאִי
אֶת לְגַבִּיּוֹה. וּמַה דְּהָוּה מְאֵתִים וְשְׂמִנָּה, אֶתְצַרְרִיף
מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וְשְׂמִנָּה. בְּדִין וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל
דָּא כְּתִיב מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי, דְּקִנְיִ
לְשָׂמָא קְדִישָׁא, דְּהוּוּ מְחַבְּרִין לִיּוֹה בְּרִשּׁוֹ אַחְרָא.
בְּתוּכָם, מָאִי בְּתוּכָם. בְּגִין דְּהָוּה אֲזִיל וְעָאֵל בְּגוֹ
בְּמַה אוּכְלוּסִין, בְּמַה רַבְּרָבָן, וּמָסַר גְּרַמִּיּוֹה לְמוֹתָא
בְּיַנְיָהוּ. אֲבָל בְּתוּכָם, בְּתוּךְ מ', בְּתוּךְ מ' הָוּה הַהוּא
קִנְאָה דְּקִנְיִ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שְׁהִיָּה בְּגִימְטְרִיא מְאֵתִים וְשְׂמוּנָה, הַצְּטְרָף
לְהִיּוֹת מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וְשְׂמוּנָה. וְאָז נֶאֱמַר
וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב, מֵעַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי. שְׂקִנְאָ לְשֵׁם
הַקּוּדֶשׁ, שְׁהִיּוֹ מְחַבְּרִים לוֹ בְּרִשּׁוֹת אַחְרָת.
בְּתוּכָם, מַהוּ בְּתוּכָם? מִשּׁוּם שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ וְכָא
בְּתוּךְ בְּמַה הַמוֹנִים וְכַמָּה חֲשׁוּבִים, וּמָסַר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה בְּיַנְיָהוּם. אֲבָל בְּתוּכָם, בְּתוּךְ מ',

מְחַבּוֹת אוֹתִיּוֹת וְ"ת בְּזִמְן שְׂכַתוּב וְתֹאכַל,
וְתִתֵּן, וְתִפְקַחְנָהּ. אֲזִי נִבְנָה מוֹת עַל הָעוֹלָם.
פְּנִיחַס הָיָה נִרְאָה לוֹ עֲבָשׁוֹ אוֹתָהּ אוֹת מ', עָף
עַל רֵאשִׁיָּהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וַאֲיֵךְ רָאָה אוֹתָהּ?
רָאָה צוּרֵת אוֹת מ' פְּתוּחָהּ, מְלֵאָה דָם. פִּיּוֹן
שְׂרָאָה אוֹתוֹ, אָמַר: זֶה וְדָאִי סִימְנָא שֶׁל מְלֵאָךְ
הַחַמּוֹת. מִיַּד חַטָּף אוֹתָהּ, הוֹכִיר עָלֶיהָ שֵׁם
הַמְּפָרֶשׁ, וְהוֹרִיד לְאוֹתָהּ הָאוֹת אֲצִלוֹ. וּמַה

מָאִי טַעְמָא מ'. בְּגִין דְּאִיהִי סִימְנָא דְמִוֹת, אִיהִי
 סִימְנָא דְמ' מְלָקִיּוֹת. אִיהִי סִימְנָא דְד' מִיתוֹת
 בֵּית דִּין. וּמִתַּמָּן סָלִיק וְנַחֲתִית, נַחֲתִית וְסָלִיק, סָלִיק לְמ',
 וְנַחֲתִית לְד'. נַחֲתִית מְד', אֵינּוֹן ד' רוּחִין, דְּמִתְפָּרְשָׁן מִגּוֹ
 דְּכַר וְנוֹקְבָא מִמְסַאֲבוּתָא, וּבְגִינֵיהוּ ד' מִיתוֹת בֵּית
 דִּין. וּמִתַּמָּן סָלְקִין לְמ'. וְהֵינּוּ מ' סִימְנָא וּמְאֲנִין
 דְּמִלְאָךְ הַמְּוֹת. וְדָא נְטִיל פְּנַחֶס, וְקָם בְּתוֹךְ מ', וְעַל
 דָּא וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי.

וְכִי הָאִיךְ הֵשִׁיב פְּנַחֶס חֲמַתִּיהָ דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא,
 וְהִכְתִּיב וַיְהִי הַמַּתִּים בַּמַּגֵּפָה וְגו', אִי לֹא מִית
 חַד מְנִייהוּ, הָזָה אַמִּינָא הֵשִׁיב אֶת חֲמַתִּי, אֲבָל בֵּינָן
 דְּכָל הַנִּי מִיתוּ, מָאִי טַעְמָא הֵשִׁיב אֶת חֲמַתִּי וְלֹא
 כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

מ', ועל זה נאמר ולא כליתי את בני
 ישראל בקנאתי.

וְכִי אִיךְ הֵשִׁיב פְּנַחֶס אֶת חֲמַתּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ
 בְרוּךְ הוּא, וְהָרִי פְתוּב וַיְהִי הַמַּתִּים בַּמַּגֵּפָה
 וְגו'? אִם לֹא מֵת אֶחָד מֵהֶם, הֵיטֵי אֹמֵר
 הֵשִׁיב חֲמַתִּי, אֲבָל בֵּינָן שְׂכַל אֱלוֹ מִתּוֹ, מֵה
 הַטַּעַם הֵשִׁיב אֶת חֲמַתִּי וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל?

בְּתוֹךְ מ' הָיָה אוֹתָהּ קִנְאָה שְׂקִנְאָה.

מֵה טַעַם אוֹת מ'? מִשּׁוּם שֶׁהֵיא סִימָן שֶׁל
 מוֹת, הֵיא סִימָן שֶׁל מ' מְלָקִיּוֹת. הֵיא סִימָן
 שֶׁל ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִשּׁוּם עֲלָה וְנָרַד,
 וְנָרַד וְעֲלָה. עֲלָה לְמ', וְנָרַד לְד'. יָרַד מְד',
 שְׁהֶם ד' רוּחוֹת שֶׁנִּפְרְדוֹת מִתּוֹךְ זָכָר וְנִקְבָּה
 מִהַטְמָאָה, וּבְגִלְלוֹן ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִשּׁוּם
 עוֹלִים לְמ'. פְּלוּמֵר, מ' סִימָנִים וְכֻלִּים שֶׁל
 מִלְאָךְ הַמְּוֹת. וְזֶה לְקַח פְּנַחֶס וְעַמֵּד בְּתוֹךְ

אֵלֶּא וְדַאי בְּרִירָא דְמַלְתָּה, וְוִי לִיָּה לְבַר נָשׁ דְּפָנִים
 זְרַעִיָּה, וְוִי לִיָּה לְמֵאן דְּלֵא נָטִיר זְרַעִיָּה בְּדִקָּא
 יָאוּת, חֶס וְשָׁלוֹם דְּאַפִּילוּ חַד מִיִּשְׂרָאֵל מִיָּת, אֵלֶּא
 שְׁבָטָא דְשִׁמְעוֹן, כִּד אָתִי אֵינּוֹן עֵרְב רַב, אֲתַעְרְבוּ
 בְּנָשׁוֹן דְּשְׁבָטָא דְשִׁמְעוֹן, בְּתַר דְּאַתְגִּירוּ, וְאוֹלִידוּ
 בְּנִין, מִנְהוֹן מִיָּתוּ בַּעֲגָל, וּמִנְהוֹן מִיָּתוּ בְּמוֹתָנָא,
 וְאַחֲרֵינִין מִיָּתוּ הָבֵא, אֵינּוֹן דְּאַשְׁתָּאֲרוּ. הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, וַיְהִיו הַמַּתִּים בַּמִּגְפָּה, אֲשֶׁר מָתוּ לֹא כְּתִיב,
 אֵלֶּא הַמַּתִּים, מִתִּים דְּמַעִיקָרָא הוּוּ.

וּבְגִין דְּאַסְתָּמְרוּ יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵינּוֹן זְרַעִא קְדִישָׁא,
 אֲתַמְנּוֹן בְּלַחוּ, בְּגִין דְּלֵא חָסֵר אֲפִילוּ חַד
 מִנִּיָּהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 מִכָּלֵל דְּאַחֲרֵינִין כָּלוּ. וְכֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב, אֲבָל מֵעַל אַחֲרֵינִין
 דִּהוּו עֵרְב רַב, לֹא הֵשִׁיב. וְעַל דָּא רָשִׁים קָרָא וְאָמַר,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַמַּתִּים בַּמִּגְפָּה. אֲשֶׁר מָתוּ לֹא כְּתוּב, אֵלֶּא
 הַמַּתִּים, מִתִּים שְׁבָבֵר הָיוּ.
 וּמִשׁוֹם שְׁנַשְׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל וְכָל אוֹתָם זָרַע
 קְדוּשׁ, נִמְנּוּ כָּלָם, מִשׁוֹם שְׁלֹא חָסֵר אֲפִילוּ
 אֶחָד מֵהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. מִכָּלֵל שְׁאַחֲרִים כָּלוּ. וְכֵן מַה
 שְׁנֵאמַר הֵשִׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל –
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב, אֲבָל מֵעַל אַחֲרִים

אֵלֶּא וְדַאי בְּרִירָא דְּהִדְבָּר: אוֹי לוֹ לְבָן אָדָם
 שְׁפוּגָם זָרְעוּ אוֹי לוֹ לְמִי שְׁלֹא שׁוֹמֵר זָרְעוּ
 כְּמוֹ שְׁצִירָדָּ! חֶס וְשָׁלוֹם שְׁאַפְלוּ אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל מֵת, אֵלֶּא שְׁבַט שִׁמְעוֹן, בְּאֲשֶׁר בָּאוּ
 אוֹתָם עֵרְב רַב, הִתְעַרְבוּ בְּנָשִׁים שֶׁל שְׁבַט
 שִׁמְעוֹן לְאַחַר שְׁהִתְגִּירוּ, וְהוֹלִידוּ בְּנִים –
 מֵהֶם מָתוּ בַּעֲגָל, וּמֵהֶם מָתוּ בַּמִּגְפָּה, וְאַחֲרִים
 מָתוּ כָּאן, אֵלּוּ שְׁנַשְׁאֲרוּ. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיְהִיו

מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא אֶתְמַנּוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמַלְקֻדְמִין, וְחֵבֵר לֹון קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּתֵדִיָּה.

בְּגִזְוֵנָא דָּא בְּעוּבְדָּא דְּעֵגְלָא, דְּכְתִיב, (שמות לב) וַיִּפּוּל
מִן הָעָם וְגו'. כָּל אֵינּוֹן מֵעֵרְב רַב הָיוּ.
וְלֹא־חֲזָאָה דְּלֹא הָיוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה פְּתִיב לְבַתָּר,
(שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (דף

רל"ז ע"ב).

קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה. (שמות לה) תָּא תְּזִי, בְּקִדְמִיתָא
כְּתִיב, (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֵנוּ לְבוֹ.
כִּלְא בְּכָלֵל. בִּיּוֹן דְּאֵינּוֹן עֵרְב רַב עָבְדוּ דָּא, וּמִיתוּ
מִנֵּיהּוּ אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, בְּעָא קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
לְאֶתְפִּיֶסָא בְּהַדְּיִיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, אָמַר לֹון, אֶתְחַבְּרוּ
כְּלָכוּ לְסִטְר חַד, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות לה) וַיִּקְהַל
מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲזוּדֵיהּוּ, אָמַר לֹון,
בְּנֵי, בְּכוּן אָנָּא בְּעֵי לְמִשְׁרֵי, עִמְכוּן תִּהֵא דִּינֹרָא דִּילֵי.

לשון הקודש

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה (שמות לה). בֵּא וּרְאָה,
בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתוּב (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר
יִדְבְּנֵנוּ לְבוֹ. הַבֵּל בְּכָלֵל. בִּיּוֹן שְׂאֵלוּ הָעֵרְב רַב
עָשׂוּ זֹאת וּמְתוּ מֵהֶם אֹתָם שְׁמָתוּ, רְצָה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּפִיִּים עִמְהֶם עִם
יִשְׂרָאֵל. אָמַר לְהֶם: הִתְחַבְּרוּ כְּלָכֶם לְצַד
אֶחָד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת

שְׁהִיו עֵרְב רַב לֹא הֵשִׁיב. וְעַל זֶה כְּתַב
הַפְּסוּק וְאָמַר מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוּם זֶה
נִמְנָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַקְדָּם, וְחֵבֵר אֹתָם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמוּ.

בְּדוּגְמַת זֶה בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגְלָא, שְׁכָתוּב (שמות לב)
וַיִּפּוּל מִן הָעָם וְגו'. כָּל אֵלוּ מֵעֵרְב רַב הָיוּ.
וְלִהְרָאוֹת שְׂלֵא הָיוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה כְּתוּב
אַחַר כָּךְ? (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת

וְעַל דָּא, (שמות כה) קָחֵנוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה, מֵאֲתָכֶם, וְלֹא
 מֵאַחֲרָא, לֹא בְעֵינָא דְתִּהְיָ שְׂתוּפָא לְאַחֲרֵינוּ
 בְּהַדְרֵי, וְלֹא בְּהַדְרֵיכֵנוּ, וּבְגִין כֶּךָ בְּלָהֵנוּ אֲשֶׁתְּעִיאוּ. אִיף
 הָכָא הָא אֵינוֹן מֵאֵינוֹן גּוֹעָא בִישָׂא הוּוּ, וַיְהִיו
 הַמֵּתִים. הַמֵּתִים, וְדָאֵי מֵתִים, וְלֹא מִיִּשְׂרָאֵל. וּבְגִין
 כֶּךָ מְנָה לֹוֹן, דְּכָתִיב שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲרִימוּ רִישֵׁיהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, כַּמָּה יָאוֹת הוּא, אִי לֹא
 אֲשַׁכְּחָנָא פְּלוּגְתָּא עַל דָּא. אָמַר לִיה בְּרִי
 אִימָא. אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
 לְבַעַל פְּעוֹר, וְתַנִּינוּן דְּאֲתַחֲבְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַדְרֵיהּ,
 כְּצִמִּידָא דָּא דְּאֲתַחֲבַר בְּבַר נָשׁ בְּקִשׁוּטָיו, הָכֵי
 אֲתַחֲבְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר. אָמַר לִיה אֶלְעָזָר, הָכֵי
 הוּא, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלָּא אֲנָא לֹא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – לְבָדָם. אָמַר לָהֶם:
 בְּנֵי, בְּכֶם אֲנִי רוּצָה לְשַׁכֵּן, עִמָּכֶם תִּהְיֶה
 הַדְרִירָה שְׁלִי.

וְעַל זֶה, (שם כה) קָחֵנוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה. מֵאֲתָכֶם,
 וְלֹא מֵאַחֲרֵיכֶם. לֹא רוּצָה שְׂתִּהְיֶה שְׂתִּפּוֹת
 לְאַחֲרֵיכֶם עִמִּי, וְלֹא עִמָּכֶם, וּמִשׁוֹם זֶה כָּלֵם
 נִכְרַתוּ. אִיף כָּאֵן הָרִי הֵם מֵאלוֹ שְׂרָשׁ הָרַע
 הָיוּ, וַיְהִיו הַמֵּתִים. הַמֵּתִים – וְדָאֵי מֵתִים, וְלֹא
 מִיִּשְׂרָאֵל. וּמִשׁוֹם זֶה מְנָה אוֹתָם, שְׁנַאֲמַר שָׂאוּ

אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הָרִימוּ רֹאשֵׁיהֶם.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, כַּמָּה נִכּוֹן הוּא, אִם
 לֹא מְצַאֲתִי חוֹלְקִים עַל זֶה. אָמַר לוֹ, בְּנֵי
 אָמַר. אָמַר לוֹ, וַיְהִי כְּתוּב (במדבר כה) וַיִּצְמַד
 יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וְלִמְדֵנוּ שֶׁהִתְחַבְּרוּ
 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ. כְּצִמִּידָא זֶה שְׂמֵתַחֲבַר בְּאָדָם
 בְּקִשׁוּטָיו, כֶּךָ הִתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר.
 אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר, כֶּךָ הוּא – וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
 לְבַעַל פְּעוֹר. אֶלָּא אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי שְׁנַאֲמַרוּ